

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

221

Vragen van het lid **Verhoeven** (D66) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Economische Zaken over *het bericht dat Frankrijk een internationale aanpak wil op het gebied van encryptie* (ingezonden 16 augustus 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie), mede namens de Minister van Economische Zaken (ontvangen 18 oktober 2016).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Frankrijk wil internationale aanpak versleutelde berichten»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Zijn de voorstellen die Frankrijk naar Duitsland heeft gestuurd ook naar de Nederlandse overheid gestuurd? Zo ja, wat zijn die voorstellen?

Antwoord 2

De Nederlandse overheid is in kennis gesteld van het Frans-Duitse initiatief gericht op Europese samenwerking op het gebied van interne veiligheid, waarin men de Commissie onder meer oproept de mogelijkheid te onderzoeken met een wetgevend voorstel te komen rondom de verplichtingen voor alle aanbieders van internet- of elektronische communicatie om mee te werken aan het rechtsproces.

Vraag 3

Deelt u de analyse dat terroristen niet afhankelijk zijn van berichtenapps als Whatsapp en Telegram en dat zij zeer gemakkelijk andere, vrij beschikbare, communicatie software met sterke encryptie kunnen gebruiken?

Antwoord 3

Terroristen en criminelen kunnen gebruik maken van alle mogelijke communicatiesoftware, waaronder Whatsapp en Telegram.

¹ <http://www.nu.nl/internet/4305807/frankrijk-wil-internationale-aanpak-versleutelde-berichten.html>

Vraag 4

Onderschrijft u nog steeds het belang van sterke encryptie voor de veiligheid op internet, ter ondersteuning van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van burgers, voor vertrouwelijke communicatie van overheid en bedrijven en voor de Nederlandse economie?

Antwoord 4

Ja, het kabinetsstandpunt zoals weergegeven in de brief van de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Economische Zaken van 4 januari 2016² is ongewijzigd.

Vraag 5

Bent u zich bewust van het feit dat de afgelopen decennia de persoonsgegevens, inclusief bank inloggegevens, medische gegevens, credit card gegevens, burgerservice- en social security nummers van miljarden mensen wereldwijd zijn buitgemaakt door criminelen, buitenlandse inlichtingendiensten of staatshackers en dat versleuteling van data meer bescherming biedt tegen dergelijke diefstal van gegevens?

Antwoord 5

Het Kabinet is zich ervan bewust dat de toenemende digitalisering van de samenleving naast kansen ook risico's met zich meebrengt.³ Om deze risico's te beperken zijn goede cybersecurity maatregelen ter verhoging van de digitale weerbaarheid van overheden, bedrijven en burgers nodig. Versleuteling van data is een maatregel die inzage van gegevens door onbevoegden kan tegengaan. In de Nationale Cyber Security Strategie 2⁴ wordt de bredere kabinetsvisie op cybersecurity uiteen gezet.

Vraag 6

Deelt u de analyse dat het toegenomen gebruik van encryptie een direct gevolg is van grootschalige hacks door criminelen en buitenlandse inlichtingendiensten en grootschalige opslag van (persoons)gegevens door inlichtingendiensten wereldwijd?

Antwoord 6

Wat de directe oorzaak is van het toegenomen gebruik van encryptie is niet eenduidig te zeggen. Uit een recent gehouden enquête onder vijfduizend ondernemingen in elf landen komt het beeld naar voren dat men onder andere encryptie gebruikt vanwege regels over data en privacy, bescherming van intellectueel eigendom en bescherming van klantgegevens.⁵

Het kabinet zet blijvend in op bewustwording bij burgers en bedrijven over kwetsbaarheden die digitale communicatie met zich meebrengt. De website veiliginternetten.nl (een initiatief van V&J, EZ en ECP Platform voor de Informatie Samenleving) en bewustwordingscampagnes zoals Alert Online zijn hier ook op gericht. Daarbij worden burgers en bedrijven handelingsperspectieven geboden over hoe men zijn of haar digitale communicatie veiliger kan maken, waaronder het gebruik van encryptie.

Vraag 7 en 8

Deelt u de analyse dat het afzwakken van encryptie geen duurzame oplossing biedt voor het opsporen van terroristen, maar dat het criminelen en buitenlandse inlichtingendiensten en staatshackers wel meer mogelijkheden biedt om persoonsgegevens en bedrijfsgeheimen te achterhalen en kritieke infrastructuur te hacken?

Deelt u de analyse dat de gebrekkige veiligheid die mensen online ervaren zal verslechteren als bedrijven gedwongen worden encryptie te verzwakken?

² Kamerstuk 26 643, nr. 383

³ Zie ook het Cybersecuritybeeld Nederland 2015 op <https://www.ncsc.nl/actueel/Cybersecuritybeeld+Nederland/cybersecuritybeeld-nederland-5.html>.

⁴ Te vinden op <https://www.ncsc.nl/organisatie/nationale+cybersecurity+strategie>.

⁵ Ponemon, 2016, Global Encryption Trends Study, <https://www.thales-esecurity.com/cpr/2016-global-encryption-trends-study>

Antwoord 7 en 8

Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren.

Vraag 9

Deelt u de analyse dat het verzwakken van encryptie slecht is voor het vertrouwen in en gebruik van nieuwe technologische ontwikkelingen, zoals het Internet of Things en Industry 4.0, door mensen en bedrijven aangezien persoonsgegevens en bedrijfsgeheimen minder veilig zijn?

Antwoord 9

Overheden, bedrijven en burgers zijn gebaat bij maximale veiligheid van de digitale systemen. Het kabinet heeft in het kabinetsstandpunt van 4 januari 2016 het belang van sterke encryptie voor de veiligheid op internet, ter ondersteuning van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van burgers, voor vertrouwelijke communicatie van overheid en bedrijven, en voor de Nederlandse economie onderschreven.

Vraag 10 en 11

Deelt u de analyse dat juist ingezet moet worden, ook in Europees verband, op toename van het gebruik van encryptie om de vrijheid en veiligheid van mensen en bedrijven te vergroten?

Bent u bereid in Europees verband erop aan te dringen dat bedrijven niet gedwongen worden om encryptiesoftware te verzwakken?

Antwoord 10 en 11

Het Nederlandse standpunt en de afwegingen die daaraan ten grondslag liggen zijn vertaald naar het Engels en worden internationaal actief uitgedragen.